

*Секція: Економіка підприємства та корпоративне управління: сучасні
інтеграційні процеси*

Дерманська Л. В., к.е.н., доцент

Чортківський навчально-науковий інститут підприємництва і бізнесу

Тернопільського національного економічного університету

м. Чортків, Україна

ЗАСАДИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДІЛОВОЇ ДОСКОНАЛОСТІ В СИСТЕМУ УПРАВЛІННЯ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Отримання прибутку, забезпечення економічного зростання та конкурентних переваг є основними прерогативами суб'єктів господарювання, що є складним в умовах політично-економічних трансформацій, які постійно змінюють правила гри і не створюють стабільного поля для здійснення підприємницької діяльності. Проте, одні підприємства досягають значних успіхів у вирішенні цих завдань і стають лідерами ринку, то інші – змушені постійно боротися за виживання. В процесі здійснення діяльності, підприємства застосовують різні шляхи підвищення ефективності функціонування, проте в умовах викликів нового тисячоліття необхідно використовувати досвід кращих досконалих підприємств з адаптацією до вітчизняних реалій.

Підприємства-лідери приділяли значну увагу встановленню партнерських стосунків зі споживачами та постачальниками, залученню їх до процесів постійного удосконалення, співробітники розглядаються як рівноправні члени команди, вони постійно навчаються та підвищують свою кваліфікацію, їхню думку вивчають та залучають до прийняття важливих рішень. Їхня діяльність спрямована на максимальне задоволення

потреб усіх зацікавлених сторін: споживачів, постачальників, персоналу, власників, суспільства в цілому [2, с.32].

Кожне з цих підприємств досягли високих результатів, стали досконалими у конкурентному середовищі через якість не тільки продукції, а й своєї роботи та системи управління. Формула досягнення успіху підприємства полягає у одночасному управлінні всіма п'ятьма складовими ділової досконалості:



Рис.1. Складові впровадження ділової досконалості

Звичайно, дані елементи організації не є новим, але тільки за умови ефективно-збалансованого управління усіма перерахованими складовими діє формула системної концепції організаційної досконалості. Головна ідея полягає в тому, що жоден з цих елементів не може бути удосконаленим окремо, а повинні бути врівноважені в сукупності з іншими.

Ділова досконалість – систематичне використання якісних принципів управління і інструментів в діловому управлінні, з метою роботи, що поліпшується, заснованої на принципах центру клієнта, цінності зацікавленої особи, і управління процесом. Ключові методи в діловій

досконалості включають безперервний процес покращення, удосконалення прориву, профілактичне управління і управління фактами.

Ділова досконалість, як описано Європейським Фондом Управління Якістю (EFQM), звертається до «видатних методів в управлінні організацією і досягненні результатів, всі засновані на ряду восьми фундаментальних понять.» Ці поняття – «орієнтація результатів, центр клієнта, лідерство і постійність мети, управління процесами і фактами, розвитком людського ресурсу, безперервним вивченням, нововведенням і удосконаленням; розвиток товариства, і суспільна відповідальність.»[1]

Корисними для вирішення цього завдання є відомі моделі, що використовуються у TQM, або премії за високу якість – європейська модель ділової досконалості EFQM, американська національна премія за якість Малкольма Болдріджа, японська премія Демінга, японська премія за якість, південно-американська модель ділової досконалості, австралійська премія. Усі ці моделі оновлюються час від часу та переглядаються. Три головних результати розвитку минулого десятиріччя стали стартовим майданчиком для майбутньої якості. До них належать: новий глобальний ринок, зміна якості, нова технологія, що визначає успіх на цьому ринку, нові моделі бізнесу, що визначають досконалість або “ідеал” компанії XXI сторіччя . Вони створили певні вимоги до майбутньої якості компанії століття: високе значення споживача у продуктах та обслуговуванні, успішне використання технології, ефективне застосування людських ресурсів, продуктивна робота з постачальниками та іншими важливими партнерами з бізнесу, вплив якості на лідерство та управління у самій компанії [3, с.52-53].

Проте, незважаючи на дуже складний стан українських компаній та економіки, в Україні упродовж останніх 15 років успішно проводяться роботи з освоєння кращого світового досвіду організації вдосконалення.

Деякі вітчизняні компанії, за ініціативою Української асоціації якості (УАЯ), увесь цей період удосконалюються на основі концепцій досконалості та Моделі EFQM. Кращий досвід успішного ведення справ, який УАЯ 15 років тому «підглянула» в Європі і «прищепила» в Україні, дозволив багатьом українським організаціям, безперервно удосконалюючись, значно підвищити свій діловий рівень, рівень соціальної відповідальності і, як наслідок, конкурентоспроможності.

Однак, для досягнення кардинального підвищення досконалості і якості, які є стержнем конкурентоспроможності, необхідні рішення, які повинні одночасно мотивувати керівників і персонал підприємств бути більш досконалими, враховувати найсучасніші підходи, методи, інструменти менеджменту, вивчати і застосовувати передовий досвід господарювання з адаптацією до власних особливостей.

Доцільно зазначити вагомий фактор, що влада повинна забезпечувати «здоровий» політичний, економічний, правовий, соціальний клімат для здійснення удосконалення та ефективної діяльності підприємств. Крім того, реформи, що впроваджуються у нашій державі, повинні бути орієнтовані на покращення добробуту основної маси громадян України, а не лобювати інтереси представників державної влади.

Підводячи підсумок, слід акцентувати увагу на тому, що вітчизняні підприємства, щоб бути конкурентоспроможними на вітчизняному та світовому ринку у нинішніх складних економічних умовах, повинні постійно і безперервно удосконалюватись у різних векторах своєї діяльності, прагнути до інноваційних і кардинальних змін, підвищувати і підпримувати якість продукції і управління, вивчати і адаптовувати зарубіжний досвід ведення досконалого бізнесу, що у кінцевому результаті повинно розвивати економіку держави в цілому.

Література:

1.Європейський фонд управління якістю (EFQM) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.efqm.org>

2.Калита П. Сталий розвиток. Корпоративна соціальна відповідальність. Ділова досконалість / П. Калита // Стандартизація. Сертифікація. Якість. - 2013. - № 1. - С. 31-36.

3.Тріщ Г. М. Оцінювання процесів систем управління якістю підприємств / Г. М. Тріщ.; УПА – Харків: 2014. – 135 с.